

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 7. Maia V. S. ROKU 1810.

S. PETERZBURG V. S. d. 27 kwietnia. Korespondent hambur: pod artykułem z Londynu zawiera następujący artykuł. Wiadomości z ładu odebrane, pokazują że związek Napoleona z Ludwiką bynajmniej nienadwęża dobrego porozumienia między Rosyją i Francją. Politycy Londyńscy, którzy przepowiadali nową wojnę na lądzie, nader zawiedli się w nadziei; i w rzeczy samej trudno znaleźć przyczynę do wojny między temi dwoma państwami. Wszystkie okoliczności dowodzą, że uwaga tych dwóch mocarstw zwrócona ku Indyom. Dwory obydwaj żądają odkryć wolną komunikacyą z tym półwyspem napelnionym bogactwami, który jest źródłem wszystkich dostatków angielskich. Skutek tego wielkiego przedsięwzięcia zależy od wspólnego ich mocarstw działania. Rosyja, jako bliższa zyszcze na tym więcej bez wątpienia; Francya zaś nieskończenie będzie szczęśliwą, kiedy upadnie tam angielska potęga. Rozumieć należy, iż ważne to przedsięwzięcie będzie uskutecznione, i nie bez przyozyny wnosić można, że Indye gotowe będą złączyć się z każdym państwem któreby tylko wstąpiło na ten półwysep w zamiarach przeciwnych Brytanii W. Chociaż niema żadnych pewnych wiadomości o poruszeniu Marratow, lecz niema w tym wątpliwości że Indye czekaia szczęśliwey pory wyzwolenia się z izarżma Europeyzykow.

Wogólności mówiać, piszą z Gdańska, położenie Gazeciarczow niezewszystkim przyjemne. Jakkolwiekby byli bezstronni, wielu im niewierzy i ma podeyrzenie, że oni albo samowolnie wybieraią wiadomości sobie upodobane, albo roznoszą puste wieści po kawiarniach i placach uzbierane, albo umieszczaią w gazetach artykuły zapłacone przez ludzi zlosliwych: słowem często redaktor bez winy bywa winiony. Jednakże niektórzy z nich sami dobrowolnie zasługuią na to podeyrzenie naysprawiedliwiey. Naprzykład; Jaki był cel wymyslenia artykułu z Abo, umieszczonego w gazecie angielskiej we francuzkim ięzyku wydaiącey się pod tytułem kurjer Londyński; gdzie iest rozprawa o okrutnym obeysciu się Rosyjan w nowo nabytey Finlandyi, i o ucisku tamecznych mieszkańcow? Sławna ta gazeta głosi między innymi, iakoby rozkazano wybrać w tym kraiu rekrutow, i nieznalesiono lepszego szrodka na uskutecznienie tego wyboru, iak wezwać Finlandczykow do kościołów parafialnych i tam ich imać bez różnicy starych i młodych, kobiety i dzieci, iakoby oraz przytym wszystkich gdyby kury poduszono Jak piękna i dowciepna baśń! Honor i chwala autorowi nie-

parcyalney gazety! Wiadomo że ta prowincya zaszczyconabyła osobliwym staraniem swojego nowego Pana, który wielekroć tam iezdził chcąc wszystko na mieyscu należycie oglądać. Ziemia ta nadto zachowała co do wewnętrznego rządu dawniejsze prawa swoje i przywileie. Jto nie tajno że stan mieszkańcow daleko polepszył się. Nakoniec artykuł ten przez niechętnych wymyslony, sam siebie niszczy: dosyć iest powiedzieć że Gubernatorem Finlandyi mianowany Graf Toleski; o iakiey familii, mówią, nigdy ieszcze w Rosyi nieslyszano.

Dnia 17 kwietnia J. J. Moś Małżonka Xcia wirtemberskiego Alexandra, urodzona Xiężniczka saska, szczęśliwie rozwiązana została: urodzony Xiąże zdrów zupełnie — J. J. Moś oświadczył swoje ukontentowanie za byłą d. 17 tego miesiaca paradę i darował całemu garnizonowi tu stojącemu, na kazdy szwadron i rotę po 100 rubli.

J. J. Moś, za przedstawieniem W. X. Konstantina Pawłowicza, oświadcza swoje ukontentowanie Pułkownikowi Paradowskiemu, kommanderuiącemu pułkiem huzarskim Mariopolskim, i wszystkim stabs i ober officerom, za doprowadzenie tego pułku do najlepszego, we wszystkim porządku wczasie popisow.

Porty Odessa, Teodozya i inne nad morzem czarném coraz większey nabieraią sławy: za szczęśliwego panowania ALEXANDRA żegluga w tey stronie znacznie rozpostrzeniona została. Niedawno w Teodozyi, gdzie nigdy nie budowały się żadne statki, założono warsztat na okręty kupieckie: pierwszy bryg wielkiego rozmiaru tam budować się maiący, nazwany od imienia S. Alexandra. Handel w tey stronie bez porównania więcej nad inne czasy kwitnąć zaczął.

WIEDEN d. 21 kwietnia. (Berlin N. Hamb: Zusch.) Cesarz i Cesarzowa obrządkiem dawnym uroczyscie obchodzili święto wielkieynocy. Przystępowali z całym dworem do tajemnic świętych w kościele katedralnym, byli na wszystkich passyach, i naukach, klęczeli w grobu, 12 ubogim mężczyznom i tyluż kobietom do stołu posługiwali, potym im nogi umywali, i zawiesiwszy im nowe torby napelnili one ostatkami wieczerzy pańskiej. Lata ubogich pierwszych wynosily 975, drugich lat 1026.

Mówią że na mieyscu, gdzie nastąpiło odanie AX. Ludwiki, wystawiony będzie wspinały monument z marmuru. Czynią tu przygotowania do podróży Cesarza do Czech, lecz nie wiadomo wiakim zamiarze; i chociaż twier-

dza, że koronacya Cesarzowey iako czeskiej królowey jest celem, iednak zapewnić ieszcze tego nie można, wszakże głoszą iż sama Cesarzowa uda się do Pragi. Powszechnie tu mówią o nastąpić mających wielkich odmianach w konstytucyi iedney wielkiej prowincyi naszego cesarstwa. Niektórzy mają nadzieję że Austria odzyszcze niektóre prowincye traktatem Wiedeńskim ustąpione: negocyacye przeto w tym względzie zagaione mają długo ieszcze przeciągnąć się: mówią że z tey przyczyny wynagrodzenie Xiążąt Rzeszy niemieckiej nieulożone ieszcze.

Od granic Kroacyi donoszą że znaczne siły francuzkie z Włoch przechodzą do Dalmacyi i na granicach tureckich zgromadzają się. Podług listow kupieckich ze Stambułu dywan odprawuje często nadzwyczajne posiedzenia, na których znajduje się sam Sultan, a czasem i poseł angielski Adair bywa wzywany. Poruszenia wojsk tureckich we wszystkich prowincyach państwa Ottomańskiego w Europie i w Azji wielkie widzieć się dają; niema dnia iednego, którego by liczne oddziały nieprzychodziły do Szumli głównej kwatery W. Wezyra. W Stambule wielka jest liczba officerow angielskich wszelkiego stopnia; przybyli oni z Malty i między korpusy tureckie rozdzielili się: w Fophana pod dozorem artylerzystow angielskich pracują nad odlaniem dział i sporządzeniem amunicyi. Do Baszow wydano rozkazy zebrać w Bosnii i Kroacyi tureckiej wielkie siły, i wszystkie twierdze iak najszybciej uzbroić. Wyprawiony goniec od P. Mapbourg ze Stambułu bardzo spiesznie z ważnemi listami do Paryża.

PARYŻ d. 21 kwietnia. (Z Paryż: Monit. Ham:) Imperatorowa Józefa razem z dobrami ma wziąć tytuł Xiężny Nawarry. Imperator ma powrócić do stolicy dnia 6 następującego miesiąca; lecz pierwey odwiedzie departamenta północnej Francyi i zwiedzi twierdze nadbrzeżne. Dziennik ranny donosi że między odwołanymi znajduje się sławny Moreau, i że on mieć będzie tytuł Xcia Hohenlinden. Komisarze angielscy dla wymiany jeńców wyznaczeni tu przybyli: nadzieia pokoju powszechną radością wszystkich napelniła. Uroczystości maiowe zawieszono byż mają do września z powodu, że wielu wielkich monarchow przedsięwzięcie przyjechać na ten czas do Paryża. Minister austriacki Meternich ciągle miewa konferencye z Xciem Cadore. Bardzo wielu tu ziechało Magnatow austriackich; pierwsze miejsce trzymają Xże Esterhazy i X. Lichtenstejn. Królowa neapolitańska nieudała się z mężem do państw swoich; zapewniają że ona jest mianowana od Napoleona mistrzynią dworu Imperatorowey.

Zegluga morska, iakkolwiek jest uciemiona, nie jest wszakże zupełnie zamknięta. Do Bayonne zawinęły 4 statki hiszpańskie; z Tuluonu część flotty przeszła do Genui; do Rochefort wpłynęła fregatta z znaczną zdobyczą i do portow kanałowych korsarze codziennie sprowadzają rozmaite statki kupieckie. Angli cy nieprzestają dopuszczać się najsroższej tyranii na morzu i gdzie tylko niewidzą dostatecznej siły do ich odparcia. Niedawno na morzu adryatyckim wylądowało 75 anglikow w

Istryi pod Umago; spalili 10 statkow, które tam znaleźli, a na obywatelow narzucili ogromną kontrybucyą, którey gdy opłacić nie byli w stanie, anglicy porwali 8 najsilniejszych mężow, i na okręty uniesli. W Rovigno ieszcze okrutniey postąpili z rybakami, którzy życie utrzymywali iedynie z rybitwy; albowiem napadwszy spalili 30 statkow z całym narzędziem; to właśnie cały majątek tych nieszczęśliwych składało.

LONDYN d. 20 kwietniu. (Z Berlin. Zusch:) Wszyscy wyznają, że Burdett reprezentant ludu w izbie niższej okazał wielki charakter w ostatniej scenie. Dotąd zgadzano się że miał niepospolitą wymowę i talenta, teraz wierzą iż może wytrzymywać mężnym sercem największą walkę. Słusznie poczytują go za najmocniejszego mówcę w Anglii. Zważył siły własne i swoich przeciwnikow. Zyskał nieskonczenie wiele w opinii narodu, i ta równą jest iego wielkim dostatkowi; liczy albowiem dochodu rocznego 40 t. szterlingow. Burdett jest teraz celem publicznej ciekawości: wszyscy dopytują się najmniejszych szczegółow życia iego. Straszny jest nieprzyjacielem dla ministrów, i tym potężniejszy, im barziej opinia publiczna go wspiera. Z wielką ciekawością powszechność czyta iego mowę przeciwko iednemu kapitanowi okrętu mianą; w niej żywemi kolorami maluje nienawiść wodza ku iednemu matkowi, którego barbarzyńskim sposobem pod pretekstem ukarania za kradzież rzucił na wyspę dziką w Indjach nagiego i bez żadnego oporządzenia; we 2 miesiące później daremnie szukano ofiary; ani zwłok nieznaleziono. Powszechnie rozumieją że w następnym Parlamencie Burdett z chwałą okaże się i z wielkimi oklaskami przyjęty będzie—

Jak prędko byż może morska żegluga dowodzi to okręt Medusa, który opuściwszy Anglią 16 kwietnia 1809 przybył do Madras 18 lipca. Z brzegow Malabarskich pusczył się na morze 3 listopada a powrócił do oyczyzny 26 stycznia. Płynął do Indyi 93 dni, powracał dni 82, w pierwszej drodze ubiegł mil angielskich, (których cztery i pół idzie na iedną niemiecką) 13596, w drugiej przebiegł mil 13,831; azatym na dzień każdy rachować można w pierwszym razie po 150 a w drugim po 168 mil odbytey drogi. Szybkość bez porównania jest większa, gdy się uważy że niezawsze równie okręt bieży; azatym chyżość bywa ieszcze 2 i 3 razy większa—Część flotty naszej kupieckiej w Ameryce rozproszoną została koło Barbados przez eskadrę fr — Flota nasza mająca się udać na morze Bałtyckie ma zabrać podług pism naszych znaczą liczbę żołnierza lądowego—Woyska nasze w Hiszpanii postąpiły pod Badaioz: G. Hill przyprowadził tam 3 regimenta dragonow a 9 iazdy.

HAMBURG d. 26 kwietnia (z Berlin Hambr:) Mówią że w królestwie pruskim uformowana będzie milicya kraiowa na wsparcie regularnego żołnierza—Stany szwedzkie w Sztokolmie postanowiły ażeby 50 t. gwardyi narodowej zawsze było gotowej na każdy przypadek najazdu przyłączyć się do woyska regularnego. Karol 13 głośno oswiadcza, iż przystąpiwszy do lądowego systematu scisle chce

dopełnić obowiązków przyjętych—Na wyspie Helgoland znajdują się złożonych towarów angielskich, iak powiadaia za 10 milionów szterlingów. Okręty wojenne ang: pokazały się iuż na brzegach duńskich; niedawno ieden statek duński był przez nich zabrany. Flotta ang: ma zamiar, podług powszechnego odgłosu, opanować na morzu Bałtyckim iakąkolwiek wyspę Bornholm czy Gothland, gdyż po zamknięciu Gotthenbuga nie mają żadney przystani. Chcąc Angliacy mieć pewne stanowisko na tym morzu, iak mają Malte na śródziemnym. Na morzu północnem osiadł na piasku ieden okręt angielski i po daremnem usiłowaniu o podniesienie iego spalonym został.

Król westfalski ieszcze nieprędko powróci do Kasel; spodziewaią się iż zwiedzi Hanower. Wszystkie dobra w tym kraiu wozom francuzkim darowane, wolne zostaią od wszelkich podatkow i obowiązkow. Dług hannowerski za dług publiczny królestwa westfalskiego poczytany. Xięstwo Lawenburg ieszcze do rozrządzenia Napoleona zostało—Niektóre woyska fr: opuściły departamenta westfalskie udaiąc się do Frankonii—Xięstwo Bayruth ieszcze niezostało urzędowie obięte przez króla bawarskiego—Wielu spodziewa się, iż teraznieysze stosunki Niemiec z Francją będą scisle połączone, i handel daleko wolnieyszy będzie—W Hollandyi nowi celnicy musieli waleczyć z prowadzającymi kontrabandę; otrzymawszy zwycięstwo skonfiskowali zakazane towary.

WARSZAWA d. 4 maia. (z Warszawy Poznań:) Pewna iest wiadomość że Fryderyk August wiechał d. 1 w granice Xięstwa naszego i był z familią w Wschowie, Xże Poniatowski wyiechał do Krakowa dla uczynienia przygotowania na przyjęcie Króla. Ztamąd przeprowadzać będzie Monarchę aż do tey stolicy.—Dnia 2 wodz naczelny wydał do woyska odezwę przypominaiąc dzień 5ci maia, w którym roku przeszłego okryło się chwałą, a ztąd zachęcał do wstawienia się cnotami pokoju, iako gorliwością w służbie, karnością, porządkiem i przystoynem postępami. Na mocy ustawy Stanisława Augusta kawalerowie orderu S. Stanisława są wezwani do wnoszenia do kassy szpitala dzieciątka Jezus, co rok podukatow 4 pod obawą exekucyi, a nawet przypomniana im opłata za ległości z tego źródła od lat kilkunastu nastaley—Kommissia wyznaczona do obliczenia pretensyi obywatelów Xięstwa za utrzymanie woyska iuż rozpoczęła swoje czynności. Towarzystwo klewskie przyjaciół nauk ogłosiło na prenumeratę Pieśni głównieyszych dzieiow narodowych świeżo z notami muzycznymi zrobion, kupfersztychami i przypisami objaśnion; tudzież wezwalo do wypracowania życia sławnieyszych mężow kraioowych, z których Kazimierz W. Kazimierz Jagellonczyk, Zygmunt August, Jan Kazimierz, Zygmunt 3, Władysław Jegiello, i Jan 3, iuż mają swoich Pisarzow.

REGULAMEN dla pensyi i szkół płci żeńskiej Xstwa Warszawskiego—Szkoła iest miejscem, do którego zgromadza się młodzież w pewnych godzinach na wspólną od iednychże

nauczycieli naukę. Pensya iest miejscem w którym młodzież pod opieką Ochmistrzyni mieszka, żyje i uczy się. Utrzymuiąca pensyą obowiązana przestrzegać obyczajow i kierować całym wychowaniem dzieci: niemoże trzymać szkoły dla przychodzących, chyba w liczbie ograniczoney do osob znanych 6. Zadna pensya ani szkoła niemoże bydź razem dla iedney i drugiey płci. Pensya niemoże mieć więccy nad osob 20. Zadna niemoże utrzymywać razem pensyi i szkoły, lecz iedno z tego dwójga. Na każdym domu edukacyi będzie wywieszona tablica z napisem „Pensya lub szkoła panien uprzywileiowana od Rządu“ Zadna pensya ani szkoła prywatnie bez pozwolenia izby edukacyney otworzoną bydź niemoże: toż nauczyciele bez patentow bydź niemoga. Damy składaiące Radę dozorczą szkolną mają dozór ogólny nad pensyami i szkołami, i każda z nich szczegulnie odbiera rapporta od siebie powierzoney szkoły lub pensyi. Popisy co półrocze odbywać się mają.

Każda pensya ma bydź w miejscu zdrowym, otwartym i niewilgotnym; ochędostwo we wszystkim nayszkrupulatnieysze, pod obawą utraty prawa trzymania pensyi. W pokoju dużym o 5 oknach niemoże bydź więccy łóżek nad 6, w pokoju o 2 oknach nad 4, a o 1 oknie nad 2 łóżka: wszystkie izby co dzień przewietrzonemi bydź mają. Ochmistrzyni wraz z pannami zawsze bawi i sypia. Oddzielny pokoy bydź powinien dla chorych; i lekarz raz na zawsze zamówiony. Stół dla wszystkich ma bydź iednostayny niewymyślny lecz czysty zdrowy i dostateczny, oraz woda czysta. Dwa razy na tydzień w zimie a 3 razy latem naymniey, młodzież wyprowadzana bydź ma na świeże powietrze do ogrodow osobnych lub publicznych, ale tam i w ten czas, gdzie i kiedy niema powszechnego spaceru. W czasach słotnych w domu bawiają się tańcem lub grą zręczności wymagaiącą.

Nikt do żadney pensyonarki z wizytą przychodzić niemoże bez wiedzy Ochmistrzyni; ta w osobnym pokoju przyjmuie gościa i do siebie zaprasza pannę. Wszelkie poufalości zabronione. Służące mieć powinny naylepsze świadectwa, za naymnieyszą wadę oddalone bydź powinny, mianowicie za plotki, nieochędostwo i poufalość. W każdym pokoju podochmistrzyni sypiać powinna z pannami. Reduty i kassy na zupełnie zakazuią się. Teatr wolny, lecz sztukę wybiera Guwernantka, sama razem iedzie z pannami i tylko w loży bydź może. Szczegulniey dystyngwuiąca się nauką i obyczajami może bydź na bal wziętą przez Damę szkoły dozorczey. Zadna książka bez wiadomości Ochmistrzyni czytana bydź niemoże.

Religia iest pierwszym punktem wychowania; ona zaszcześcić powinna boiaźń Boga nadgradzaiącego cnotę a karzącego występki; i przeto młodzież nietylko w słowach lecz uczynkami powinna uczyć się dowodzić religii: miłość bliźniego, darowanie uraz, pomoc nieszczęśliwym, rezygnacya w nieszczęściu, są cnoty chrześciańskie. Artykuły wiary mają bydź prosto wykładane bez wywodow, prawdziwą pobożność iest w uczuciu i ufności. Rano i w

wieczor pacierz ma byc odmawiany, oraz modlitwa przepisana: msza co niedziele i święto: spowiedź 4 razy na rok. Spowiednikiem ma byc kaplan roztropny od głównego dozoru obrany. Dzieci osobnego wyznania będą miały zupełną tolerancją bez żadnych sprzeczek. Przesady, prognostyki, wróżki, kabały, powieści ostrachach, nie mają byc dopuszczone i owszem wyteplone. Miłość oyczyzny, przywiązanie do kraju, i chęć dobra publicznego mają byc ugruntowane. Ochmistrzynie przestrzegać mają największego ochędostwa, porządku, i niepozwołać naymniejszego próżnowania. Prawda naymniejszego uchybienia mieć niepowinna. Plotki zawsze są nieprzyстойne, zgoda zasługuje na szacunek. Ochmistrzynie zalecać i doskonalić mają łagodność i cierpliwość jako nayistotniejszy przymiot kobiety. Po popisach pensyonarki: okażą tę, którą naybarziej kochają, a ta odbierze z ręki Damy przydującej nayznaczniejszą nadgodę. Ochmistrzyni, jeżeli chce aby panny były łagodne, cierplive i grzeczne, powinna postępować z nimi łagodne, cierplive i grzecznie: bo niemoże wymagać aby od niej były doskonalszem. Surowość w potrzebie więcej skutknie aniżeli ciągley niecierpliwości gdyranie; niedelikatność gani szacunek własny który jest rękomyją cnoty i oswała z złym obchodzeniem się. Zalecać się powinna powszechna uprzejmość, i rzetelna dobroć, która dodaje wdziękow inniej urodziwym i samą piękność ozdabia. Grzeczność zaprowadzona byc powinna w obeysciu się i w słowach. Ochmistrzyni nieokaże żadney upokarzającej różnicy w obchodzeniu się z osobami różnego stanu lub majątku, owszem upokorzy dumę wynoszącą się z urodzenia lub majątku: przystoyność i godność postępowania jest prawdziwą duszy szlachetnością. Prostota i w dziek stroiu ma byc więcej zalecany aniżeli bogactwa niezgrabne. Rozsądek czysty ma byc kształcony, przeto wszelkie sążenie z przesadą ma byc poprawione, a uprzedzenie i zmyślone uczucie wyteplone. Jednostayność humoru i równa uprzejmość twarzy ma byc zalecona jako istotny przymiot szczęścia.

Nauki, jedne są pierwszey potrzeby wszystkim konieczne, inne stosowane do stanu i potrzeb szczególnych. Kobiety uczyć się mają dla potrzeby a nie dla próżnego okazania obszernych wiadomości. W tym celu wydane będą dzieła elementarne dla płci żeńskiej. Wszystkie panny uczyć się mają w 1szej klasie; czytać po polsku, pięknie pisać z ortografią, szyć i robić, rachować na pamięć i piorem, czytać po francuzku lub po niemiecku, ogulney geografii i historii mianowicie polskiej: w 2giey klasie czytać wyraźnie i zrozumiale druki i skoropisy polskie, pisać czytelnie, pięknie, prędko i z ortografią, robot rozmaitych, rachować w 4rech prostych działaniach arytmetycznych z regułą proporcji, czytać po francuzku i po niemiecku, utrzymywać rachunki i książki handlowe kupieckie, historii starego i nowego testamentu, własnego narodu, powszechney geografii a szczegulniey własnegokraju, i sposobu iasnego tłumaczenia się w listach;

Za pozwoleniem Cenzury, Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt;

w 3ciey klasie umieć powinna grammatykę ięzyka polskiego, iasno tłumaczyć swoje myśli w mowie i na piśmie w ięzyku własnym i obcym; uczyć się będzie dla gustu wyjątkow z najlepszych autorow polskich, tudzież ogulnego obrótu swiata słonecznego, i znajomości roślin pożytecznych i szkodliwych; w 4tey klasie znać powinna obszerniey historią kraiową, sąsiedzką i powszechną, naukę utrzymania zdrowia ludzkiego, mitologią, i czytać dzieła wzorowe—Guwernantka przy iedzeniu donosić będzie o zmieniającej się cenie żywności miarze i wadze, każda z pensyonarek wiedzieć ma cenę swoich rzeczy, znać ich gatunek, materią, ilość potrzebną na suknię, cenę oraz dokładność roboty.

Co do talentow muzyki i rysunkow, ponieważ nie wszystkie osoby mają wrodzoną zdatność, przeto Guwernantka ma poznawać takie ażeby nie tracily daremnie czas i pieniądze. Tance zalecają się dla ukształcenia postawy ciała i nadania zręczności. Użyteczniey będzie nauczyć ogrodnictwa i budownictwa wieyskiego w przydatek tym przyiemnym talentom. Zaleca się także umiejętność sporządzenia różnych przypraw, suszenia owocow i roślin tak kuchennych jak i lekarskich, robienia octow, konfitur i t. d.

Panny mające rok 14 skończony niemogą byc przyjętemi na pensją, chyba za osobnym pozwoleniem dozoru, gdyż młodsze lata, jako nayzdolniejsze, byc powinny poświęcone naukom. Kontrakta z rodzicami ażeby niepodlegały żadnemu tłumaczeniu przed publicznym pisarzem mają byc sporządzane; i procent od opłaty zaległej zabezpiecza się. Ochmistrzyni naypilniejsza i naygorliwsza otrzyma nadgodę od Dozoru i tytuł pensyi wzorowej.

Otwierająca szkołę dla osob na naukę przychodzących okazać powinna dostateczne miejsce dla podzielenia uczennic na klasy. Nauki rozkładają się na godziny od 9tey z rana do 12stey i od 3ciey z południa do 6tey. Nauczyciele i nauczycielki oraz metrowie podlegają Dozorowi głównemu szkoł płci żeńskiej. Ochmistrzyni lub ją zastępująca w czasie lekcji w każdej klasie przynajmniej na czas przytomną byc powinna. Książki za elementarne podają się, nabożeństwo X. Kopczyńskiego, elementarz Wolskiego, bajki Krasieckiego, Arytmetyka narodowa, Historia polska Wagi, nauka chrześciańska Kopczyńskiego, katechizm Fleury, gramatyka Kopczyńskiego, dzieje Polskie Albertrandego, historia powszechna Skrzetuskiego lub Bosweta, Kluk o zwierzętach i roślinach, Listy Sevigné, Geografia Wyrwicza, Spiewy historyczne Niemcewicza.

ROZNE wiadomości. Zgromadzenie prawodawcze zamknięte d. 21 kwietnia mówą o polityce. Mar: Massena wyjechał do Hiszpanii na komendę woyska przeciwko Portugallii, gdzie L. Wellesley ma 43700 ludzi: Daro przedziela 2 woyska. Moreau ma mieć 300 t. fr: W Stambule nowa burza, P. Adair wyjechał: Porta kazala ukarać baszow nieprzyjaciol fr: ci zgromadzają się w Dalmacyi. A. Saumarez miał pokazać się w Belcie z flottą od stu żaglow: A. Colingwood życie skończył.

DODATEK

DODATEK N^{ro} 37

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 7 Maia ROKU 1810.

Skutkiem dekretu Ziemińskiego wileńskiego dnia 12
 Apryla 1810 roku zaszedł na instancją Starozakonnego
 Marka Jekowicza powtórnie adcytuia się do tegoż Sadu
 debitorowie iakoto Urodz: Zurawlew Sekretarz o zł 133,
 Zawel Szmuyłowicz o zł 440 Zawdzka o zł 10 Zylok depu-
 tat o zł 115 gr 15 osobno za rejestrem o zł 200 Ma-
 dam Zareko zł 44 Zayskow z grodna o zł 25 gr 50
 Jgnacy Chomiński Pułkownikowicz o 8 Charytonow So-
 wietnik za wexłami o zł 7249 Awackiel Furman o zł 72 Ch-
 lewski brat Strapczego o zł 115 gr 10 Chomiński ka-
 pitan o zł 140 zyt Berko o 98 Antoni Horodeński za
 kartą o 315 i za udzielną kartą o 434 gr 10 Tokaczewska
 o 110 Tomaszewski Autor o 442 Ferdiasz Jzak o 89
 gr 17 Tolstowowa Grafiina o 7007 gr 10 Jozef Alexan-
 drowicz o 414 Jurblewski o 8 Jankiel faktor o zł 315
 gr 15 Jezierski na Sawicz ulicy obyw. o zł 18 Jowel
 z Szklaney ulicy o zł 69 gr 18 Izrael z Stonima o 10
 Jakubowski Akademik o zł 20 Lożnayster Teatru Wi-
 leń: o zł 100 Leyba z Stonima o zł 224 Leyba kramnik w
 Wilnie o zł 36 Lubańska adpresens Tomaszewiczowa
 o zł 545 gr 20 Musnicki o zł 26 Zakrzewska służąca
 u WJPan Mirskięy Woyskiey dla P: swoiey o zł 548
 gr 10 Marszałek JW: Kosciolkowskiego o zł 100 Jus-
 tyn Mikulicz o zł 285 Matki Oficer o zł 160 Leyba
 ze Stonima drugi raz o zł 8 zyt Berko drugi raz o zł 12
 Meier żyd Leknayster o zł 40 Major Michelson o zł
 175 gr 15 Mandorf Oficer o zł 56 gr 10 Merliani Ma-
 ior woysk Ros: o zł 160 Mendel z Kowna o zł 89 gr
 4 Daneykowa z Narbutow Sędz: o zł 80 Noech Ley-
 bowicz o zł 15 gr 10 Narbutowa z Olszewskich o zł
 12 Nesterow Pułkownik o zł 183 Trzeźniński za Kaucyą
 JP Liniewicza o zł 540 Sierszpiniński Komuszy X: Do-
 minika Radziwiłły o zł 256 gr 25 Strutyńiewicz o zł
 151 gr 25 Marcyanna Sosnowska o zł 154 Sekretarz
 Guberniński o zł 52 Pido stary i młody o zł 58 Domań-
 ska o zł 56 Bienicka o zł 34 gr 22 Marcyanna u Pana
 Liniewicza służąca o zł 94 gr 20 Fryzel Guber: o zł
 128 Maciejewska o zł 100 Maiewska służąca u W Ró-
 kickiey o 17 Marszkow Sekretarz o zł 60 Sędzianka o zł 40
 gr 20 Porucznikowa o 16 Pasmanowa o zł 100 Malinow-
 ski Aktor o zł 8 Puzynina o 85 Krasnicki służący u
 Pana Liniewicza o zł 261 gr 21 Jankowska o zł 111
 Xawery Plater Starosta Gigobrodzki za dwa na kartami
 o zł 5004 gr 10 Szczepotiw Major o zł 26 Ciemko z
 Kowna żyd o zł 34 Czarnan krawiec o zł 154 gr 20
 Kuszewska o zł 24 Stawska z Kozłowskich o zł 150
 Klukowska Podkomorzyna o zł 10 Kunciewicz Pisarze-
 wicz Lidzki o zł 157 Komarowa o zł 15 gr 10 Kor-
 sak nadziratel Kowien: o zł 126 gr 20 Kazimierz Juch-
 niewicz kupiec na Imbarach o zł 25 gr 10 Jznayłow
 Kwartermistrz o 5540 Garafiowa Pułkownikowa o zł
 256 Kozłowska Sędzina o zł 168 Kunciewicz Pisarze-
 wicz Lidz: drugi raz 66 gr 20 Korsak o zł 20 Kabiń-
 ski o zł 40 Konstancya Lesowna o zł 60 żyd Szmuyło
 Chaimowicz o zł 1757 Rachela W Koutryna Sowiet-
 nika o zł 26 gr 20 Kiernow Pułkownik o zł 258 ży-
 dzi Ciemko i Medel z Kowna o zł 429 Szmuyło Elia-
 szowicz o zł 55 Madam Sak lub iey suksessorowie o zł
 68 Szlomo Meierowicz o zł 41 gr 15 Siestrzenciewicz
 z poczty o zł 405 German o zł 50 Arseniew Generał
 Woysk Ros: o zł 1135 Czernelow o zł 98 Kruzmerow
 wa Rękawiczniczka o zł 19 gr 15 Bobrykow Pułkownik
 o zł 105 Tancmeytsrowa Olenka o zł 56 gr 22 Jan
 Wiszniewski u W Nagurskiego o zł 55 gr 10 P. JP Ka-
 szeckiego o zł 17 Albrychtowna o zł 199 gr 20 P. JP
 Czyża o zł 40 P. z Kłasztoru o zł 50 Panna w kamie-
 nicy JP. Mikulicza o zł 58 gr 20 Kozłowski Sekretarz
 poczty o zł 63 Odyńcowa Inspektorowa lub iey sukses-
 sorowie o zł 25 Panna u Kozłowskich o zł 20 Pan-
 na w kamienicy Remer: o zł 60 gr 22 Panną u W Zbit-

niewskiego o zł 40 gr 15 P. Heymanowna u W Kl-
 kowskiego o zł 55 siostry JP Paszkiewiczowey Stefanio-
 wna o zł 75 gr 1 Kuczewska o zł 55 gr 10 Burakow
 Kom Trocki o zł 778 Siestrzenciewicz Sekretarz o zł
 50 P. u Kossakowskich o zł 20 Panna u JP Paszkie-
 wiczowey o zł 76 gr 26 kramniczka Noecha Fayby o
 zł 19 gr 15 kramniczka Persyka kupca o zł 15 gr 15
 krawiec na Szklaney ulicy o zł 10 Faktorka Rewza o
 zł 50 Jeko z Jurborka o zł 112 Cedyk Jzakowicz o zł
 200 Tormansow o zł 2065 gr 10 Tormansowa o zł 95
 gr 10 Ostrowska o zł 184 Abram Eliokim z Zarze-
 cza o zł 30 Kiwelowicz wexlarz Euiasza o zł 45 gr 15
 Niszowska Zegarmistrzowa o 6 gr 20 Antoniewiczowa
 lub iey suksessorowie o 15 gr 10 Jęciemow Fiskal za
 kartą o zł 508 gr 15 Abramowiczowna o zł 514 Wat-
 cisław Oficer o zł 58 Abraham kramnik o zł 29 gr 10
 Aptekarz Wilkomirski o zł 50 Orlicki o zł 16 gr 15
 Oskirczanka za assygnacyą Baltharynowey o zł 20 Ha-
 mulecki o zł 53 gr 10 Jzaak Warszawski o zł 412
 gr 15 Muegrabianka o 115 gr 20 Brate krawiec o zł 17
 gr 12 Baltharynowa z Hołyuskich o zł 499 gr 20 By-
 czkowska u Platerowey Star: o zł 45 gr 15 Burba o
 zł 13 gr 10 Bulatowicz o zł 453 gr 10 Bagniewski
 Gubernator o zł 61 Bitowt Oficer o zł 66 gr 3 Bag-
 niewska o zł 160 Gidka kramniczka o zł 20 Gonsec-
 ki co utrzymuje Remizę 555 Gubertt Oficer o zł 40
 Busz poczt Dyrektor suksessorowie o zł 1862 gr 20
 Giecwicz o zł 259 Godlewski Oficer o zł 94 gr 25 Gier-
 szow faktor o zł 4 Madam Gorska o 210 Gurs Sek-
 retarz o zł 120 Dankowski z Grodna o zł 809 gr 25
 Danicki Major o zł 40 Drzewicki o 60 Zenikowska
 o zł 40 Dmuchowski Akademik o zł 26 gr 26 Jrsza z
 Kamienca Litt o zł 295 gr 20 Grzegorz Chilewski o
 zł 166 gr 20 Hutowicz Sekretarz Trocki o zł 226 gr
 20 Jrsza z Stonima o zł 245 gr 5 Walentyńowicz Sę-
 dzia o zł 1142 gr 27 Wołowiczowna na Zamkowej u-
 licy o zł 20 Giecwicz młodszy o zł 199 gr 15 Tysz-
 kiewiczowa Star: Kier o zł 86 gr 20 Symonowa o zł
 212 Herman o zł 12 Woyciechowska o zł 18 Zeko-
 wicz o zł 50 Wagnerowa o zł 20 Drzewicka o zł 60
 Debita za kartami Józef Golejewski o zł 73 gr 10 Ulic-
 ki o zł 90 gr 20 Klementt Deputat o zł 15 Klusewicz
 o zł 54 Kunciewicz Adwokat o zł 71 Józef Marks Ak-
 tor Teatru Wileń o zł 255 gr 18 Mowsza Beynasowicz
 o zł 600 gr 10 Dombrowski o zł 120 Bańkowski o zł
 14 gr 5 Kosnicki o zł 70 Oledzka o zł 90 żyd Krem-
 ko o zł 260 Strutyński Major 500 Mędeli Ciemko o zł
 200 Malinowski o zł 405 Chilewski Strapczy o zł 500
 Janki I Jrszowicz Furman o zł 180 Kulikowska o zł 67
 gr 22 Judel Josiel Meiorowicz o zł 225 Murawski Chr:
 o zł 50 gr 15 Pawłowski o zł 56 Józef Narbut o zł 200
 Węhowski o 320 Deszner o 514 gr 29 Rozalia Piekar-
 ska 226 Jzak Labok o 900. Lubańska o 480. Wityughof-
 fowa z Nestorowiczow Kapitanowa o 2020 — Weys Doktor
 o 397 gr 10. Judyckiego i tenże JW Judycki iako debitor
 Perukowicz o zł 160 Meier Lebowicz Kahałny o zł 600
 Litman o zł 72000 Oranowski Komornik o zł 26 gr 20
 Berdecka o zł 178 Janowa Rutkowska o zł 7 gr 25
 Klaczkowski młody o zł 28 Sekratorzowa w kamienicy
 Pawłowskiego o zł 6 gr 10 Jankiel faktor Prozora o
 zł 8 faktorka Sorka o zł 24 Pomarnański Sędzia o zł 228
 Pruszyński Sędzia o 60 Hirsz Szmuyłowicz o zł 87 gr 15
 Mowsza Izraelowicz Jurborski o zł 60 Mirskiego lokay To-
 masz o 26 Charytonow Sowietnik o zł 205 gr 10 Olosielska
 o 99 gr 22 Podbereski o zł 127 Krasowski o zł 45 i pół Mo-
 skiewka Grochowska o zł 24 gr 10 Michalowska o zł 6 Fi-
 szer Kom. o zł 20 Skirnant Feldfieber Ros: o 13 gr 10 Ja-
 nowa Porucznikowa o zł 10 Brzożowski Sek: Poczta-
 tu o zł 15 gr 10 Jankielowa Faktorka o zł 48 brat
 Lipmana kramnika o zł 26 gr 20 Jerochim Jekowicz o
 zł 310 gr 25 Gimbut o zł 124 Gertruda Krukowska o

zł 25 gr 20 Pann Fleming za paręko Mikołajewskiej
o zł 366 gr 7 Stachowski Ekonom o zł 45 Nowicki
przy wykupiu wenu o zł 70 żydówka Chayka o zł
11 gr 15 Antoni Elsner o zł 207 gr 10 Jzydor Sawin-
ski o zł 150 żydówką Meierowa o zł 50 Kapitan Ka-
rolor o zł 158 Powiatka o zł 159 gr 20 Malinowski
o zł 10 Dobrowskiej córka o zł 15 żyd Syason kra-
wiec o zł 55 Irynicki o zł 42 gr 5 Jarłowski o zł 10
gr 20 Olydie o zł 10 Kiewliczowa o zł 260 Hras-
nicki Regent o zł 105 gr 20 Markowski o zł 24 Szmy-
ło krawiec o zł 20 Samuel co był Gizelem o zł 6 gr
20 żydówka z końskiego targu o zł 8 gr 20 Markus
Perczyk o zł 175 Zyński Czesnik o zł 65 gr 10
Pióro Kwartalny o zł 46 gr 20 Heyhorowicz o zł 150
Chrułowa o zł 6 gr 20 Wiszniewski Kwartalny o zł 46
gr 20 Miłowiczowa o zł 97 gr 20 Rzewuska o zł 17
gr 15 Leonowicz o zł 126 Rasza Wolfuwna o zł 16
gr 27 Heudowa Aktorka o zł 61 żyd Aron z Biele-
gostoku o zł 18 Jozef Skarzyński Star: Grotolski o zł
120 Pański wicz o zł 12 gr 10 Onłopie Krzyżanowski
o zł 55 Abramowicz o zł 158 Mirka żydówka o zł 46
g 20. Ci wszyscy wyżni Debiterowie jako po konden-
nowaniu się, mają się jawnie w przyszłej kadencji S. Troickiej
do Sądu Ziem: Wileń, albowiem opóźnione uspra-
wiedliwienie się, jako po terminie ostatecznym nie będzie
przyjęte, a summy należne w kapitałach, w procentach
z expensami prawnymi na rzecz kredytorów zostaną re-
kognoskowane—Zrazem Awizują się Kredytorowie i pre-
tenssorowie teyże masy, że ostateczny termin rozprawy
sub amissione causae w teyże następnej kadencji Troickiej
jest zamierzony.

Gdy IP. Józef Święcicki w roku przeszłym 1809
w miesiącu maji nieopowiednie z miasta Gubernińskiego
Wilna oddawszy się o miejscu znajdowania się dotąd o
sobie żadney nie dane wiadomości troskliwi o losy na-
Rodzice Franciszek i Franciszka Święcickcy wzywają onego
aby uczynił odezwę gdzie się znajduje, lub na łono stra-
pioncy familii powracal.

3 Sąd taxatorsko exdywizorski majątku IP. Wincen-
tego i Magdaleny Kuczewskich woznych Pttu wileń: na
mocy dekretu sądu gik depart: ego Wileń ad fundum
Dworku w mieście Wilnie pod Zielonym mostem położone-
go zlecawszy; inwentaryą tegoż Dworku i Dalszego
majątku ruchomego; niemniej licytacyą i komporty ją za-
decydował; i dalszeforował stosownie do sprawy, iudykaty
sądy oczewiste rozsądzenie do dnia 1 maju roku terażniey
odroczył; żeby więc kredytorowie i wszelkiego tytułu preten-
sorowie, wyż wspomnianych IP. Wincentego i Magdaleny
Kuczewskich do sądu taxatorsko exdywizorskiego
przez się lub Plenpotentow swoich jawnie się preten-
sya pod upadkiem rzeczy dowodzili niniejszą awizacyą
czyni.

Karol Koziel Sędzia Z. wileń przydujący exdyw
Józef Naroutt Sędzia Ziemki wileński.
Jan Ciechanowicki Pisarz Ziemski wileński.

W Następną Niedzielę to jest dnia 8go miesiąca
maja w roku terażniejszym 1810. otwiera się spacer-
letni w lesie do folwarku Rrybiszek należącym gdzie dla
wygody Publiczności różnego rodzaju trunki i niedzenie u-
rzymywane będą, oraz droga do tego lasu prowadząca, dla
bezpiecznego przejazdu zreperowana będzie.

2 Roku 1810, przeszłego miesiąca, w mieście Ko-
wnie, z domu kassjera Ptu Kowien: skradziony został
zegarek złoty, w jedney kopercie, robiony w Warszawie,
przez zegarmistrza Krawca. Przy nim taśmka wązka,
w kilkoro złożona, w kolorze orzechowym, na której
baryłeczka, i kamera, złota) oraz kołko duże, sple-
szczone, złote; na nim zawieszona dewiza wielka, złota
roboty filogronowey, nieco pochilana zkrwawnikiem nier-
znieniem, tudzież kluczyk złoty, płaski, podługowaty ma-
jący na jedney stronie wyryty wazonik nad drugiey bukiet
ina cyferblacie liczba wyrażająca godziny rzymska; wy-
rażająca dni Arabska; indexy dwa złote, trzeci dni ska-
żony y stalowy, szmelcowany. Ktoby więc takowy ze-
garek u kogokolwiek postrzegł, tedy nieprawego nabywcę
przetrzymawszy, niech raczyawiadomić W. Policmeystra,
Wileńskiego, lub Kowieńskiego, lub też samego własci-

ciela Kassjera ptu Kowieńskiego za co przyzwolicie
nadgrodzonyu będzie.

5 Na Skutek Ukazu Rządu Guberskiego Litewsko-
Wileńskiego d. 30 Marca Ru idącego 1810 pod Nrm 15
Radzie Mieyskiej Wileńskiej danego, taż Rada podaje
dn powszechney wiadomości, że plac w Mieście Wileie
za Domem i placem po Rochitańskim dopiero do A-
ktorstwa J. V. Generała Niesiłowskiego należnym po-
nad rzeką Wileńką, przy uysciu do oney kanału Miey-
skiego Kopanego po prawym ręku za górą Zamkową po-
łożony wobszerności następney: w zdłuż po nad samą
wileńką między gurami sznur jeden prętow dwa, ex
opposito tey linii po za spadem góry sznur jeden prętow
cztery; w poprzek też po nad wileńką bokiem od
ogrodu Botanicznego sznur, jeden prętow dwa; zprze-
ciwka zaś tey w drugim końcu takowego placu od mostu
na wileńce przy uysciu oney do wili sznur jeden prę-
tow trzy przecikow pięć, a wcałym swoim obrębie rze-
czony plac prętow kwadratowych sto 60 dwa, przecikow
pięćdziesięciu obejmujący w dniu 15 17 i 20 terażniey-
szego meca miała przez Publiczną licytacyą na Ratuszu
w radzie w każdym oznaczonym dniu od godziny raley
raney do pierwszej z południa odchodzącej mającą na
czy 157 wieczny za konsensém od miasta więcey dającymu
postomponym zostanie dla czego ażeby żyżący takowy
plac otrzymać, w wyrażonych terminach do licytacyi
uznaczonych, na Ratuszu w Radzie stawał; Rada
mieyska Wileńska orlasza i wzywa—Datt na Ratuszu
Wileńskim roku 1810 meca maja 6 dnia.

Tomasz Réyser P. R.

Jedna osoba, która d. 1 maja odebrała list wzywają-
cy siebie do lasu Zakretowego, gdzie miały bydź od-
kryte nader ważne rzeczy która wziawszy to za żart
naczas naznaczony tam nie stanęła, która późniey orzy-
mawszy drugi list obiecujący odkrycie rzeczy stanowiących
los całego życia, jeszcze za dożyć uczynić nie mogła,
taż postanowiwszy usłuchać głosu, a niewiedząc do kogo
adresować się zaprasza bezimienną osobę przez pismo pu-
bliczne do wyznaczenia nowey godziny i miejsca załączając iż
wszystko spełnione będzie i chętnie wysłucha ważnych
taiemnic, które były obiecane.

2 Niżey podpisany, nabywszy od IW. Graffa Iudy-
ckiego potowę ziemi Hrabstwa Łoiowskiego, gdy znajduje
liczbę dusz męzkich 2000 w tey potowie przedaną nieod-
powiadającą rozległości i położeniu tych dóbr, ogłasza dla
szuszących osady i przemysłu, iż znajdą w nich wszelkie
wygody z natury i pozycyi ziemi że oraz doznają wszelkiej
słuszney pomocy od dziedzica. Ludzie wszelkiego stanu
i wyznania mający pasporta mogą tam osiadać. Rolnicy
znajdą ziemię podobną do Ukrainskiej, dobre łąki, ro-
zmaitego drzewa lasi obszernie pastwiska; i oprócz tego
zawsze będą mogli przeynimować się do żeglugi na rze-
kach tamteżnych lub wyrobu puszcy. Ludzie oddający
się przemysłowi mieć będą na mil kilka wzdłuż i wszecz
rozległą puszcę, blisko 3 rzeki splawne Berezynę, Pry-
poc i Doz, tudzież rzekę portową Dni p., przy której roz-
ciąga się na mil 6 Łoiow: będą mogli wyrabiać smołę, po-
taż, szmelcugę, klepkę, brusy, maszty, węglę i inne tesne
towary, iakoteż sporządzać haydaki, oraz innego nazwa-
nia stąki; a potym sami przez siebie lub wspólnie z że-
glującemi Dnieprem, łatwą będą mieli komunikacyą w dół
z Kiowem, K. emenczukiem, Odesą na morze czarne, tudzież
w górę tymże Dnieprem kanałem i Dzwina z Rohaczew-
wem, Orszą i Rygą, azałym i z morzem Bałtyckim. Któ-
rzyby życzyli weyśdź w iakie umowy, udać się mają do
Gubernii Mińskiej, Pttu Rzeczyckiego, do dóbr Łoiowa do
naznaczonego Rządecy od nowego nabywcy, od 1 maja do 1
września Roku terażniejszego, lub na Kontrakta Mińskiej.

Onufry Eytmia.

2 Niżey podpisani, majątności Liliżki zwaney, w
powiecie Włkomier. z przykuplami położoney, poseso-
rowie, wszystkich przygraniczających JJOO JJWW i
WW ziemskich dobr wieczystych possessorow awizują
iż mimo kosztem niżey podpisanych rozpoczęty Sąd Gra-
niczny Podkomorsko Komisarki, są skłowni celem zbli-
żenia dla wszystkich i dla siebie spokojności, kończyć
o wszystko przez kompromisa, iako Sąd Kompromisars-
ski nayprzedzey rzecz sporow kończący

Józef i Anna z Dambrowskich Barowie Prezydentow-
wie B. Grodzcy Ptu Brastawskiego.